

Kirjastoverkkopäivä 2007

Perjantaina 9.3.2007 järjestetty Kirjastoverkkopäivä keräsi salin täyteen kirjastoalan muutoksesta kiinnostuneita kuulijoita.

Teeman tarkastelu niin kirjastosektoreiden käytännön esimerkkien kuin muutoksen johtamisen teoriaan pureutuneen asiantuntijapuheenvuoronkin kautta, loi laajan perspektiivin kaikkia sektoreita yhdistävään aiheeseen.

Tilaisuuden avannut Kansalliskirjaston ylikirjastohoitaja **Kai Ekholm** totesi nyt järjestetyn Kirjastoverkkopäivän olevan jo kuudes lajissaan. Ekholm kuvaili miten eri sektoreiden yhteistoiminta on ajan kuluessa laajentunut ja vakiintunut. Keskustelu, kokemusten vaihtaminen ja ratkaisujen etsiminen yhteisin haasteisiin on osoittautunut hedelmälliseksi ja koko alalle konkreettista etua tuovaksi toimintatavaksi.

Päivän ensimmäisenä puhujana luennoi konsulttitoimisto TalentHausin toimitusjohtaja **Seppo Määttä**, joka peilasi muutosta yhteiskunnallisena trendinä ja aikamme ilmiönä organisaatioiden sisäiseen toimintaan.

Määttä korosti muutoksen vaikutuksia organisaation yhteisöllisyyteen, sekä organisaation ja sen henkilöstön erityispiirteiden huomioimista muutosstrategioita luotaessa. Hän painotti myös, miten muutosstrategian onnistuminen on mahdollista mitata vasta, kun nähdään minkälaista toimintaa se aikaansaa uudessa organisaatiossa. Avoin keskustelu muutoksesta helpottaa Määttän mukaan prosessin läpivientiä, mutta keskustelun konkretisoiminen teoiksi vaatii myös vahvaa johtajuutta. Onnistuneen muutoksen tunnusmerkiksi Määttä luonnehti ”ylösajologiikkaa” vastakohtana tyypillisesti muutoksiin yhdistetylle alasajon ajatukselle. Muutosta ohjaavan logiikan tulisi ennen kaikkea keskittyä konkretisoimaan, mitä lisäarvoa muutoksella tuotetaan.

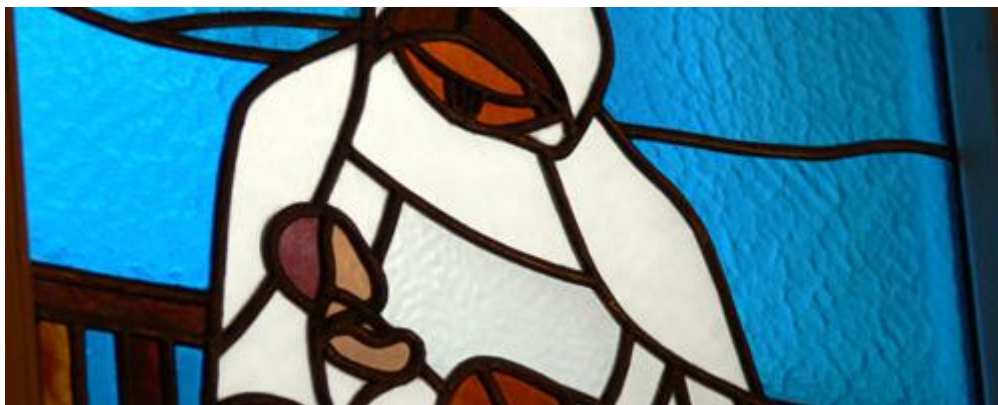
Opetusministeriön edustajat Barbro Wigell-Ryynänen ja Anne Lehto lähestyivät teemaa niin ministeriön sisäisten kuin koko kirjastoalaan vaikuttavien yhteiskunnallisten haasteiden kautta. Kirjastotoimen tarkastaja **Barbro Wigell-Ryynänen** toi esiin miten kirjastopalveluiden saavutettavuuden turvaaminen myös syrjäseuduille on pakottanut kirjastot rakentamaan uusia yhteistyömalleja eri kirjastojen välille ja myös muiden alojen palvelutarjoajien kanssa. Kirjastojen asiakkaat edellyttävät korkeatasoisia kirjastopalveluita kuntien koosta riippumatta.

Ylitarkastaja **Anne Lehto** valotti Opetusministeriön sisällä tapahtuvaa uudistusta kertomalla aikaisempien Ammattikorkeakouluyksikön, Yliopistoyksikön ja Tiedepolitiikan yksikön yhdistymisestä uudeksi Korkeakoulu- ja tiedeyksiköksi. Uuden yksikön johtajana toimii Anita Lehikoinen ja se jakautuu koulutuksen ja tutkimuksen erillisiin tulosalueisiin. Esimerkkeinä muista opetusministeriössä ajankohtaisista aiheista Lehto mainitsi muun muassa korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen hankkeet, koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman valmistelun sekä tietohuollon avustukset.

Eri kirjastosektoreiden muutoshankkeita iltapäivällä esitelleet esitykset antoivat vahvan kokonaiskuvan muutoksen moninaisuudesta kirjastoalalla. Kirjastonjohtaja **Rebekka Pilppula** kertoi Joensuun seutukirjastohankkeesta, jossa Joensuun kunta tuottaa kirjastopalvelut myös neljälle muulle kunnalle.

Pilppula toi esiin, miten Joensuun alueella aiemmin toteutetut seutuyhteistyöhankkeet loivat hyvän pohjan projektin läpiviennille, sillä päättäjien suhtautuminen oli rakentavaa alusta lähtien. Aiempien yhteistyöhankkeiden onnistumisesta ja virheistä pystyttiin myös ottamaan oppia. Onnistunut muutosprojekti toi laajaa positiivista julkisuutta koko alueen kirjastotoiminnalle.

Haaga-Helia – ammattikorkeakoulun kirjastojen yhdistymishankkeesta kertoi kirjastonjohtaja **Eeva Klinga-Hyöty**. Nopealla aikataululla ja erittäin tehokkaasti läpiviety yhdistyminen oli erinomainen esimerkki henkilöstön vahvasta sitoutumisesta yhdistymisen onnistumiseen. Yhdeksässä eri toimipisteessä työskennellyt henkilökunta järjestäytyi työryhmiä, jotka valmistelivat ja toteuttivat yhdistymishankkeen järjestelmällisesti. Koko henkilökunta siirtyi vanhoina työntekijöinä uuteen organisaatioon ja toimipisteet säilyivät ennallaan myös uudessa organisaatiomallissa.

Kirjastonjohtaja **Heli Myllyksen** puheenvuoro esitteli Helsingin yliopiston kirjastolaitoksen rakenteellisen kehittämisen hanketta. Hanke on esimerkki laajasti valmistellusta pitkän aikavälin muutoksesta. Suuri henkilöstömäärä ja lukuisat toimipisteet asettavat muutoksen haasteet aivan erityiseen mittakaavaan. Ilmatieteenlaitoksen ja merentutkimuslaitoksen kirjastojen yhdistymisestä kertonut **Ritva Hänninen** taas toi vastaavasti esiin organisaation hyvin pienen koon mukanaan tuomia erityishaasteita. Sekä Hänninen, että Myllys korostivat kehysorganisaatiossa vallitsevan tahtotilan

vaikutusta muutoksen onnistuneeseen läpivientiin. Helsingin yliopiston taholta tullut tuki on vauhdittanut kirjastolaitoksen uudistuksia. Hännisen esimerkissä taas kirjastojen henkilökunnan valmius muutokseen oli suurempi kuin tutkimuslaitosten johdon ja muun henkilökunnan.

Päivän päätteeksi Kansalliskirjaston kirjastoverkkopalveluiden asiantuntijat **Esa-Pekka Keskitalo**, **Annu Jauhiainen** ja **Ari Rouvari** kertoivat palveluihin liittyvistä ajankohtaisista aiheista: Julkaisuarkistoista, ExLibris Groupista järjestelmäntoimittajana sekä Nelli-portaalin kehittämismahdollisuuksista.

- Puhujien esitykset ovat luettavissa osoitteessa:
<http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/kirjastoverkkopalvelut/kv-paiva07.htm>

Teksti:
Taina Lepistö
Viestintäsihteeri, kansalliset kirjastoverkkopalvelut
Kansalliskirjasto
taina.lepisto [at] helsinki.fi
puh. 191 44601

Kuvat:
Jussi Omaheimo
Opiskelijakirjasto
puh. 191 24040
jussi.omaheimo at helsinki.fi